

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

N E D E R L A N D E N.

's Gravenhage, den 18. Julij.

In de Engelsche dagbladen leest men nog, omtrent de Koningin, het volgende:

» Het verslag van het geheim comité omtrent den groenen zak, is eindelijk bij het publick bekend; het zal, zoo wij meenen, bij geen' enkelen persoon verwondering baren, welke slechts een weinig over die zaak nagedacht heeft. Een ieder weet, dat men, om de Koningin te bespieden, lieden van alle rangen en alle standen heeft in het werk gesteld, van de Hannoverische Barons tot het vuigste schuim van het Italiaansche gepeupel, en dat de tegen haar ingebrachte beschuldigingen geen' anderen steun hebben dan hunne getuigenis. Het is ook algemeen bekend, dat het comité slechts partiële stukken voor zich had, en dat de Ministers, vastelijk besloten hebbende, eene beschuldiging tegen H. M. in te brengen, niet onbezonnen genoeg zouden zijn om niet ten minste zoodanige stukken onder het oog van het comité te brengen, welke eenigen grond bevatten. Wij zullen ons van alle aanmerkingen omtrent de zamenstelling van dat comité onthouden, vermits wij niet begrijpen kunnen hoe een, in zulke omstandigheden geplaatst, comité een ander rapport zou hebben kunnen uitbrengen; daar hetzelfde niets anders is, dan de zakelijke inhoud der stukken, welke door de Ministers onder de oogen van het Gouvernement waren gebragt.

» Zoodanig is de indruk, welchen dat rapport heeft moeten te weeg brengen; dezelve is zeer verschillende van dien, welchen de Ministers gewenscht hadden dat het zou gehad hebben. Men begrijpt niet, hoe zij een' groenen zak aan het onderzoek van het comité hebben kunnen onderwerpen, in plaats van eensklaps de maatregelen, welke zij op het oog hadden, voor te dragen, ten zij men veronderstelde, dat zij dachten, dat het rapport ten gevolge hebben zou, vooroordeelen tegen de Koningin te doen opvatten, en hun, van den beginne af, een voordeel op haar te verschaffen.

» Men zegt, dat, zelfs gedurende de zitting van het geheim comité, men, op aanzetting der Ministers, getracht had de onderhandelingen te hervatten: wij hebben hooren zeggen, dat sir *William Grant* tot twee malen toe, H. M., van wege Lord *Liverpool*, onderrigt heeft dat de Ministers als nog gezind waren de voorstellen aan te hooren, die zij hun te doen had; doch dat zij heeft geantwoord, dat, gesterkt door hare onschuld, zij met vertrouwen den uitslag der procedure, welke zij tegen haar wilden beginnen, zou afwachten.

» Wat moeten wij van zulk een gedrag denken? Allereerst wordt H. M. met eene zeer gewigtige procedure bedreigd, van het het oogenblik af, dat zij den voet in Engeland zal zetten, hetgeen eene vrij onverschillige zaak zeer ernstig en zeer beleedigend maakt; vervolgens wordt het proces begonnen; de beleediging verandert wederom van aard, en kan zelfs in het land eene transactie gedogen; daarna neemt het eene hatelijke gedaante aan, en het comité tot den groenen zak wordt in het werk gesteld; later levert het den Ministers wederom eene geaardheid op, voor verzachting vatbaar, en men hernieuwt de aanbiedingen

tot onderhandelingen: eindelijk komt het rapport van de geheime commissie te voorschijn. De weifeling der Ministers kan alleenlijk vergeleken worden bij de overhaasting, met welke zij zich in deze zaak hebben ingewikkeld. Zij schijnen gedacht te hebben, dat het eene zaak van weinig aanbelang was, bezwaren tegen de Koningin in te brengen, die zij, naar welgevallen, wederom zouden kunnen laten varen; haar met procedures te bedreigen, die zij al of niet konden voortzetten, naar het hun goeddacht. Zij beginnen echter te begrijpen, dat hunne onderneming een weinig ernstig wordt, dat eene zware beschuldiging eene zware verantwoordelijkheid na zich sleept, en dat men zoo maar niet eene Natie tot speelbal vermag te gebruiken in een onderwerp, hetwelk den troon van dit Rijk zoo van nabij betreft. Wij zien niet in, hoe zij zich uit deze moeilijkheid zullen redden, en wij zullen zeer verwonderd zijn, indien zij er met eer van afkomen.

De dagbladen der oppositie zeggen ronduit, dat het volk misschien tot opstand zal komen en de bestaande orde van zaken omver werpen, indien de Koningin wordt veroordeeld. Zie hier de redenering waarop die nieuws papieren hun gevoelen gronden, dat de burger-oorlog het gevolg kan zijn van de maatregelen waarmede men de Koningin bedreigt: De Koning bekomt door de echtscheiding het regt om een nieuw huwelijk aan te gaan; indien uit hetzelfde een kind geboren wordt, verliezen de broeders van Z. M. hun reeds verkregen regt tot de troons-opvolging. De zaak door de wetgeving op dien voet beslist, kan door een nieuw Parlement overzien worden en hetzelfde kan verklaren dat de echtscheiding te onregt is uitgesproken: alsdan zouden de broeders van Z. M. hunne aanspraak op de kroon weder kunnen doen gelden. Indien het volk zich tusschen deze twee tegen een strijdende belangen verdeelt, dan worden de binnenlandsche onlusten onvermijdelijk. Verklaart het leger zich voor den *Prezident* (de Hertog van York is opperbevelhebber van de engelsche troepen) het duurt zeker niet lang of hij krijgt de overhand.

FRANKRIJK.

Parijs, den 14. Julij.

In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van den 13, is rapport uitgebragt op een verzoekschrift, ingezonden door de moeders, weduwen en kinderen der ongelukkige protestanten welke in 1815 te Nîmes zijn omgebragt, verzocht hebbende, dat de moordenaars door het publiek Ministerie mogten vervolgd worden. (Zeer sterke beweging van aandacht).

» Mijne Heeren, zeide de rapporteur, de Commissie belastte mij, u met eene nieuwe petitie bezig te houden, welke betreurenswaardige herinneringen te binnen brengt, doch welke bewijst, dat het der justitie alleen voorbehouden blijft dezelve te bevredigen en uit te dooven. De moeders, de echtgenooten, de kinderen van verscheiden lieden, welke den 18, 21 en 27 Julij, den 1 en 19 Augustus, en in den nacht tusschen den 16 en 17 October 1815, binnen de muren van Nîmes wreedaartiglijk omgebragt zijn, ver-

zoeken met nadruk, dat het openbaar Ministerie, van den Zegelbewaarder den stelligen last bekomme, om de begonnen, doch, zoo het schijnt, verflaauwde vervolgingen voort te zetten tegen de moordenaars, welke thans nog openlijk de smart der kinderen en der weduwen van huane slagtoffers hoonen: in één woord, wier schandelijke straffeloosheid niet dan een voortdurende hoon zou zijn, der lijdzaamheid van onze wetten en der waardigheid van het Gouvernement aangedaan.

» De grootste, de verstandigste onzer Koningen hebben steeds het doen van regt, aan het hoofd hunner edelste voorregten niet alleen, maar hunner gebiedendste pligten geplaatst; en bij een edelmoedig volk, gelijk het onze, zijn de wetten daarin te bewonderen, dat zij nooit sterker de uitdrukking van den algemeenen wil schijnen, dan wanneer zij op moordenaars drukken.

» Tegen deze misdadigers verheft zich het verzoekschrift, waarvan wij u verslag doen. Franschen, zeggen de rekwestranten, grootendeels werklieden of landbouwers, sommigen gewezen krijgslieden met eervolle lidtekens, werden plotselijk uit den schoot hunner huisgezinnen gerukt, en, midden in eene groote stad, onder de oogen van eene ontzaggelijke bevolking, omgebracht, de eenen in de armen hunner vrouwen, de anderen in die hunner dochters; dezen in die hunner in tranen smeltende zusters, doch aller welker gekerm en gesmeek deze verschrikkelijke executien niet konden tegenhouden.

» Ginds wordt een vader, in het gezigt van zijnen negenjarigen zoon, verminkt en in stukken gehouwen; hier worden lijken aan de mishandelingen van het graauw ten prooi gelaten; verder past een der hoofden van de moordenaars op het overschot zijns slagtoffers, opdat eene wanhopende weduwe zelfs den wreeden troost derve, van het stoffelijk overblijfsel van haren echtgenoot met een weinig aarde te bedekken; kortom, voegen de rekwestranten daarbij, de stoutmoedigheid van een' dezer barbaren ging zoo ver, dat hij de weduwe van een' voormaligen kapitein, dien hij vermoord had, uit haar door zijne wandaden eenzaam geworden huis, verjoeg, om zijne eigene zuster in hetzelfde te plaatsen.

» Men heeft getracht zoo vele gruwelen in verband te brengen met eene geëerbiedigde zaak, welke dusdanige hulpmagt met verontwaardiging moet afwijzen; indien deze moordenaars, in hunne bloeddorstige *Scurralia*, doorluchtige namen uitspraken, zoo is zulks eene heiligschennis te meer, en het Ministerie, aan hetwelk de onschendbaarheid dier namen als een kostbare schat is toebetrouwd, moet in dezen hoon eene reden te meer vinden om aan de regtbanken derzelve volkomene werking, aan de wetten derzelve geheel gebied, en aan het Gouvernement deszelfs waardigheid weder te schenken.

» Te vergeefs, Mijne Heeren, zou men van de noodlottigheid der tijden willen gewagen: nooit hebben de algemeene rampen gevorderd, dat de moord, gedurende twee maanden in eene stad georganiseerd zou blijven, en dat de plaatselijke autoriteiten den ongewapenden burgers geene waarborg zouden kunnen aanbieden. Zoo men zulk eene noodzakelijkheid konde erkennen, dan zou geen Gouvernement van deszelfs bestaan verzekerd zijn, bijaldien de straf niet eindelijk kwam bewijzen, dat de misdaad zich niet bestendiglijk aan hare regtvaardige bestraffing kan onttrekken. Geen staatkundig gevoelen wil de solidariteit der moordenaars aannemen, en het is van aanbelang, dat de door den heer zegelbewaarder bevolen vervolgingen, welke tot dus ver slechts een klein aantal der schuldigen hebben getroffen, door het publiek Ministerie hervat worden, opdat moordenaars, van welken stempel ook, zich nimmer met eene schorting der wetten zouden vleijen, welke het leven en de eigendommen der Franschen beschermen.

M E N G E L W E R K.

Indirecte Belastingen.

De uitkomst van den arbeid der Commissie, belast met eene verbetering der Indirecte Belastingen zal, in den beginne der aanstaande vergadering, aan de tweede Kamer der Staten-Generaal onderworpen worden: zal die uitkomst aan de verwachting des Konings en der Natie beantwoorden?

In de belastingen op de Suiker en de Koffij zal, zoo men zegt, niets veranderd worden: dezelve zullen, in dit jaar, de sommen opbrengen, waarop zij zijn geraamd geworden, en men hoopt zelfs, dat die opbrengst allengs ruimer zal zijn.

De eenige aanmerkelijke verandering in het stelsel van den heer *Appellius* zal derhalve, zoo het schijnt, bestaan in het voordragen van eene nieuwe Wet op het gedistilleerd, en daar het ook schijnt, dat deze nieuw voor te dragene Wet weinig zal verschillen van die, welke in 1818 verworpen is, zoo zou zij zeer wel hetzelfde lot kunnen ondergaan; dan zouden de zaken in denzelfden staat, derwijze in denzelfden staat blijven, dat daarnit, even als in de jongste zitting, en even als in de vroegere zittingen, een deficit van ettelijke millioenen, in de opbrengst dier takken van inkomsten, zou kunnen geboren worden: sommigen berekenen dit vermoedelijk deficit op 6 à 7 millioenen: lieden, die er beter vertrouwen van hebben, schalten het op slechts vier millioenen. Wij hebben deze bijzonderheden van iemand, die zeer wel met de zaak bekend is; en de uitkomst zal weldra bewijzen, of wij te dezen aanzien wel of kwalijk onderrigt zijn geworden.

Welligt zal men vragen, hoe het mogelijk is, dat men zich derwijze, en sedert zes jaren, in alle de berekeningen van die soort van inkomsten vergisse, terwijl de belaste voorwerpen van een' wezenlijk afwerpenden aard zijn, en het toezigt op derzelve opbrengst gemakkelijk is? Zulks ontstaat waarschijnlijk daarnit, dat, na een stelsel van belastingen te hebben ontworpen, tegen hetwelk eene ontzaggelijke menigte klagten ingekomen waren, men als het ware, voor zijn eigen werk vervaard is geworden, en men even vreesachtig is in de uitvoering der bewilligde maatregelen, als men stout geweest is in dezelve te ontwerpen. Men beveelt de agenten zachtheid aan; de fraude wordt of niet, of zwak, tegengegaan, en daarnit ontstaat, dat de schaamteloze sluiker zich verrijkt, dat de eerlijke belastingschuldige te gronde gaat, dat 's Rijks Schatkist ledig is, en dat de heer *Appellius* verplicht is zich de hersenen te breken, om nieuwe takken van opbrengsten uit te denken, welke op hunne beurt wederom niet afwerpen hetgeen men daarvan verwacht had. Zie daar evenwel hetgeen wij, genoegzaam gezeeld, van jaar tot jaar, gezien hebben.

» De Engelsche natie, zoo vaak om hare instellingen aangehaald, welke hare wetten op de accijzen aan eene doorzigtige kamer der gemeenten verschuldigd is, is zeker de gene, bij welke de reglementen op het stuk der Rijks inkomsten met de meeste gestrengheid worden uitgeoefend. » De inbreuken op die talrijke bepalingen worden met geld-boeten gestraft, welke van 2,500 tot 12,000 franken belcoopen. De commissen hebben, in sommige gevallen, het regt om den grond op te graven, openingen in de huizen te maken, geheele muren te sloopen en andere te doen optrekken, ten einde de brouwerijen en branderijen buiten aanraking met eenig ander gebouw te doen staan. Bij gebreke aan het betalen van de ontzaggelijke boeten, binnen den daartoe bestemden tijd, wordt men veroordeeld tot openbare geeseling en tot dwangarbeid. Kortom het Engelsche beheer der rijksmiddelen heeft tot stelregel, dat de geen die, door herhaalde overtredingen, bevonden wordt, zich in een' voortdurenden staat van smokkelgewoonten te hebben gesteld, ten onder gebragt moet worden.

» De Engelschen hebben al hunne gestrengheid, al hunne slimheid in hun Wetboek over de fiskaliteit uitgeput: zachtheid, verdraagzaamheid en ontferming zijn alleen voor hun schier onmerkbaar burgerlijk beheer, en voor hunne criminele procedures overgebleven.

» Dat Volk torscht alle die fiskale gestrengheden; vermits het die vergoed vindt in een gouvernement, dat aan de Natie alle derzelve vrijheden, eene ontzagwekkende magt naar buiten, eene werkzame welvaart naar binnen, benevens een bestuur verzekert, voor hetwelk de wet alles is, en de wil en griligheid van den mensch niets zijn (*).

Wij verlangen voorwaar niet, dat de volmaaktheid van ons stelsel van accijzen tot die hoogte worde voortgezet, dat de overtreders openlijk gezeeld en tot de boeijen verwezen worden, wanneer zij de beloopte boeten niet kunnen betalen: wij wenschten integendeel en van harte gaarne, dat het mogelijk ware, de indirecte belastingen en derzelve Directeur-Generaal te missen: edoch, vermits men wil, dat het een onvermijdelijk kwaad is, zoo komt het ons noodzakelijk voor, de reglementen nopens de inzing dier belastingen strikt te doen ten uitvoer brengen: zij zijn meer dan voldoende om de sluikerij te-

(* Deze bijzonderheden, omtrent de Engelsche belastingwetten, zijn getrokken uit eene redevoering, in de zitting van de Kamer der Afgevaardigden te Parijs, den 8. Julij, door den heer *François (van Nantes)* uitgesproken.

D. . . . 4 Julij 1820.

gen te gaan; en het is misschien het eenige middel om die betreuenswaardige bekentenissen van misrekeningen te voorkomen, welke men verplicht is, telken jare, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal te doen. (*Le Flambeau*).

Muiden, den 15 Julij 1820.

Mijnheer de Redacteur!

Zeggen en doen is, in de daad, twee. Wat zegt men veel, wat spreekt men veel van verdraagzaamheid! Maar wat doet men, wat handelt men weinig met verdraagzaamheid! Zoude men het zelfs niet daarvoor mogen houden, dat zij, die er het meest van zeggen, er het minst naar doen? — Tot eene proeve van verdraagzaamheid, in de negentiende eeuw, strekke het volgende: — De Roomsche-Katholieke Gemeente alhier ter stede heeft, sedert tijden, hare godsdienstoefening moeten houden in een oud bouwvallig huiskerkje. Deze Gemeente heeft zich, in 1818, vervoegd aan Z. M. den Koning, met verzoek, om eenigen onderstand tot het bouwen van eene nieuwe kerk, dewijl de inschrijving der geringe Gemeente, hoe aanzienlijk ook naar haar vermogen, daartoe op verre na niet toereikende is. Verzekerd van de gunstige toezegging van Z. M., verwacht deze Gemeente gerust Hoogstderzelver ondersteuning. Het oude kerkhuis, inmiddels, is al meer en meer bouwvallig, ja zelfs gevaarlijk geworden; zoo dat hetzelfde thans, van hooger hand, is afgekeurd en verder onbruikbaar verklaard. In deze verlegenheid wendt de Roomsche-Katholieke Gemeente zich tot den Eerwaarden Kerkenraad der Hervormde Gemeente alhier, aan deszelfs verdraagzaamheid in bedenking gevende, of er niet gevoegelijk eene Christelijk-Broederlijke schikking zoude kunnen worden beraamd, ten einde ook de godsdienst-oefening der Roomsche-Katholieke Gemeente, gedurende deze verlegenheid, op onderscheidene tijden, in de Grootte Kerk te houden, met aanbod, om *alle ongerijf, alle kosten* op zich te nemen, *en ten allen tijden, in alle gevallen*, tot wederdienst bereid te zijn. Men twijfelde niet, of deze gevraagde schikking zoude bijval vinden, om dat er geene andere geschikte gelegenheid te vinden is, ten zij men het gekochte lokaal tot opbouw van eene nieuwe Kerk bestemd, van binnen uitbreekt, en intusschen daar in de godsdienst-oefening houdt; (och in welk geval bij den aanvang der werkzaamheden voor de nieuwe Kerk, dezelfde zwaarigheid zich weder opdoet, ende Gemeente andermaal moet verhuizen) eindelijk omdat in vele andere plaatsen, en, nog maar kort geleden, in de naburige stad Weesp, tusschen de Hervormde en Lutherische Gemeenten, in gelijk geval, dezelfde schikking is gemaakt, en omdat de Roomsche-Katholieke Gemeente van Muiden, voor haar regt van eigendom op het gebouw en de goederen der Grootte Kerk, noch uitkoop, noch eenige vergoeding, zoo als in naburige steden, van de Hervormde Gemeente heeft bekomen. Doch neen! dit alles komt bij den Eerwaarden Kerkenraad niet in aanmerking; dezelve vindt, in deszelfs hooge verdraagzaamheid, goed, om, zonder het Provinciaal Kollegie van Toezigt over de Kerkelijke Administratiën te raadplegen, aan welk Kollegie zulk eene schikking gewis niet onaangenaam zoude zijn geweest, — het aanzoek van de Roomsche-Katholijken, om, provisioneel, het groote Kerkgebouw mede te gebruiken, onder voorafgaande betuiging van liefde en verdraagzaamheid, geheel en in eens af te slaan, en wel om deze zoo loffelijke als gegronde reden, te weten: *om dat daaruit niet alleen betreuenswaardige onaangenaamheden tusschen leden van hetzelfde Kerkgenootschap, maar vooral ook de grootste verbitteringen tusschen leden der verschillende Kerkgenootschappen, zouden voortvloeijen, die veel ligt in dadelijkheden konden uitbreken, welke volslagen oproer in onze woonplaats zoude te weeg brengen.*"

Wie bloost niet, zulke redenen thans nog te durven aanvoeren? Men laat ze dan ook gaarne ter verantwoording, niet van het Hervormd Kerkgenootschap! Neen! aan hetzelfde is dat alles niet te wijten; zoo vele weldenkenden bejammeren deze handelwijze; maar aan de bekende verdraagzaamheid van den Heer. . . . De Roomsche-Katholieke Gemeente dan, ziet zich genoodzaakt, bij provisie, het aangekochte lokaal, tot opbouw eener nieuwe Kerk bestemd, van binnen uit te breken, om daarin hare Godsdienst-oefening te verrigten. — Dit heet dan regt, den geest van wederzijdsche toenadering, en het uitzigt op nog eenigzins mogelijke verbroedering bevorderen! — Het zij dan ook tot een blijvend bewijs van verdraagzaamheid in UEd. Dagblad opgenomen!

UEd. Dw. Dienaar,
W. B.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Ik ben een eenvoudige burgerman, die het brood voor zich en zijn huisgezin zuur moet verdienen; voornamelijk met bierbrouwen. Altijd heb ik, onder alle veranderingen van wetten en belastingen, mij stil en gedwee neêrgegeven, en maar betaald het geen er van mij gevorderd werd; en zoo doe ik nog. Maar ik meen toch, dat het tegenwoordig wat te erg loopt, en dat ik reden tot klagen heb. Oordeel zelf eens; mag men voor dat gene betaling van mij vorderen, hetwelk men mij niet levert? of liever, om maar terstond voor de zaak regt uit te komen, moet ik belasting betalen van hetgene, dat ik niet heb, of hetwelk er geheel niet kan komen? Gij schudt het hoofd en zegt *neen*. Zoo iets evenwel heeft er, sedert nieuwjaar, ten aanzien van de Bierbrouwers plaats; die, volgens de mij bekende wet, van den inhoud hunner beslagkuipen 15 stuivers per vat en daarenboven het Syndicaat moeten betalen. Ik klaag er niet over, dat deze belasting te hoog is; maar het valt mij hard, zeer hard, te moeten betalen van hetgene er niet is, en ook niet kan zijn; en ik vraag, of dat regt en billijk is?

Gesteld eens, mijne beslagkuip is groot 12 vat en 3 kan; zult Gij niet zeggen, dat ik dan ook maar van 12 vat en 3 kan de belasting behoor te betalen? Ja; zoo was het ook tot A.º 1820 toe; maar nu is het anders, en moet ik van 13 vat betalen, zoo dat mij telkens, als ik aangeef om te brouwen, de belasting van 97 kan gerekend wordt. Immers, dat het de wil van de makers der wet op de Bierbrouwerijen zoude zijn, den stillen en nijveren onderdaan aldus van het zoo zuur gewonnene te berooven, neen, dit komt bij mij niet op; onze brave landsvaders willen niet maaijen daar zij niet gezaaid hebben. Ik moet dus de oorzaak of de schuld zoeken bij de uitvoerders van de wet, die zulk eene betaling aan de Bierbrouwers gebieden; en wat moet ik dan van zulke uitvoerders denken?

Daar ligt mij nog meer op het hart, dat er ook nu maar af moet. Men laat den Brouwer, die zich in het geval bevindt eene waterpraam te moeten gebruiken, ter aanhaling van het water, lastgeld van deze praam betalen; terwijl zulke Brouwers, die het zuivere water voor de deur hebben, zoo dat zij maar kunnen scheppen zoo veel hun gelieft, geene zoodanige pramen behoeven, en derhalve, zoo als van zelfs spreekt, van het lastgeld vrij zijn; eene ongelijkheid, waarover wel eens bij dezen of dien uitvoerder der wet van het lastgeld geklaagd is; maar helaas! zoo als het met vele klagen gaat, hoe billijk zij ook mogen wezen, zonder eenige vrucht. En konde men dan nog maar zijne waterpraam volhalen! doch dit kan ook bij lang niet altijd geschieden, want men laat somtijds het binnenwater door de buitensluizen zoodanig wegstreamen, dat men, uit hoofde van het daardoor veroorzaakte lage water, pasjes in staat is een vierde van het tot een brouwsel noodige water in eens aan te voeren; een maatregel, wel geschikt om dezen of genen grooten Heer, die in dit gewest wat laag land en modderpoelen heeft, dienst te bewijzen; maar het hoogst nadeelige van welken, duizenden van ingezetenen, in de twee voorgaande zomers, allerdeerlijkst ondervonden hebben. Ik voeg hier nog bij, dat het toezigt op de Bierbrouwerijen mij streng voorkomt. Al doet de Jeneverstoker binnen den gedeclareerden tijd ook de helfte meer, daar wordt geen acht op geslagen; maar is het brouwen van een brouwsel wat te spoedig afgeloopen, dan schijnt de zaak niet rigtig; duurt het wat te lang, dan is het al schielijk *Proces-Verbaal*.

Of het eene en andere, nu gezegd, de weg is, om de Bierbrouwerijen, waarvan onze Voorvaders niet weinig werks maakten, uit den vervallen staat te herstellen, of ook maar in stand te houden, laat ik over aan het oordeel van U, Mijnheer de Redacteur.

KEES ZUURDEEG.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

Rotterdam, den 16 Julij.

MIJNHEER!

Gij schijnt in uw' schik, dat de heer *de Moor* van Antwerpen voor de Staten-Generaal niet weder is herkozen: ik ook; maar voorzeker om eene geheel andere reden. Die waardige man stemt, voor u, te Kemperiaansch? nu, juist daarom acht ik hem der

Maniaansche gunst overwaardig. Gij zoudt eens gezien hebben, welke eene rol hem ware opgelegd geweest, zoo men de instructie der regterlijke magt had kunnen doordrijven.

Verheug U intusschen niet te veel! want, wilt Gij wedden, dat hij als Staatsraad in aanmerking zal komen? Mogt ik maar eens *eine* nominatie voordragen, hij zou ten minsten de derde candidaat zijn. Allereerst zou optreden de vriend *Kootje*, zonder mij aan het makelaarschap te storen, daar toch uw buurman *Jantje* al voorgegaan is. De heer *de Moor* vergeve het mij dat ik de tweede plaats zou innemen aan den Schrijver van het keurig werkje: *Welke belastingen zouden toch wel de beste zijn*, ter belooning dat hij het eerst het denkbeeld meent aangegeven te hebben van de Commissie ter revisie der belastingen. En nu de heer *de Moor* n.º 3. Ditmaal verschoone mij uw groote boezemvriend dat zijn vriend *Asser* slechts eene vierde plaats bekleede, om den heer *Voet van Winsen* als hekke-sluiser te doen volgen. Uit zoodanig waardig vijftal, zou, dunkt mij, geene kwade keus te doen zijn. Alleen, zoo n.º 4 in ernstige aanmerking kwam, zou zijn patroon in ongelegenheid kunnen raken, om eenen nieuwen *Chef de Bureau* van die *force* te vinden: het zou U zoo wel als mij van harte leed zijn, indien Zijne Excellentie alzoo *zijn* regter arm moest verliezen.

Dan, geene ellende vóór den tijd.

Ik ben, uw bestendige lezer,

Pieter de Wikker, zesde *Waagwerker* hier ter Stede, om U dienen.

*t Zijn allen geene Koks, die lange messen dragen.

In oude tijden schijnen de Koks, ten blijke van het ambacht, een mes, in een' draagband of op eenige andere wijze, op zijde gehad te hebben. Die *mode* zal daarna verandering ondergaan hebben; want het staat ons voor, dat de Kok, zoo ras zijn Heer gediend was, zich pleeg te kleeden en een' degen aan te gorden, somtijds potsig genoeg, om te doen vragen, zoo als meer gebeurt op het zigt van eenen ridderschen Professor of Burgemeester: *Wie heeft dien vent aan zijnen degen gehangen? Quis coquam alligavit gladio?* — Van daar zal men wellicht een' degen, spoetend, een braadspit genoemd hebben. Ik gis, dat het *jagt-mes* (*coutau de chasse*) den degen zal hebben vervangen, te voren zoo zeer in gebruik, dat geen Prokureur op een boerendorp een' regtdag zou hebben waargenomen, zonder het jagtmes op zijde te hebben, in eenen vrij kostbaren draagband, doorgaands van goud leër, of zijde met goud belegd. Het spreekwoord, dat hier behandeld wordt, kan daarvan zijnen oorsprong ontleend hebben, dat een Prokureur en een Kok, die boven gewone Prokureurs en Koks meenden uit te steken, het jagt-mes langer droegen, dan aankomelingen, die zich met kleiner zijdgewêr vergenoegden.

Hoe het zij, er schijnt een tijd geweest te zijn, dat men de bekwaamheid van den Kok afmat naar de lengte van zijn mes. En dit is zoo onnatuurlijk niet, als men in den eersten opslag denken zou. Kan men zich geene Predikanten te binnen brengen, geene Advokaten, geene Geucesheeren, die hunnen roem te danken, hebben aan lange redevoeringen, lange pleidooijen en lange recepten? — Het gaat echter niet aan om te besluiten, dat alle voordrachten verworpen moeten worden, die lang zijn; want de Heeren *Van Toulon* en *van der Kemp*, bij voorbeeld, behandelen de zaken doorgaans in de Wetgeving vrij omslagtig, maar des niet te min met zoo veel naauwkeurigheid als welsprekendheid: evenmin als iemand, die met weinige woorden zijn gevoelen uit, bij voorbeeld met deze drie lettergrepen, *voor de wet*, alleen op dien grond voor een' groot redenaar zou kunnen doorgaan.

Intusschen, bevat het spreekwoord, in eenen *figuurlijken zin*, zoo vele waarheden, dat wij er maar weinige van kunnen aanstippen. De heeren Ministers gelieven ons te veroorloven, dat wij van sommigen hunner spreken, als waren zij de Koks die de spijzen bereiden, welke aan de Natie worden voorgediend. Dit zal de *ministerieele waardigheid* toch niet in de *waagschaal* stellen, gelijk het te Brussel, in den *Spions-Moniteur*, wordt genoemd; want een Kok is ook een braaf man, en kan, volgens artikel 192 der Grondwet, op zijne beurt Minister worden.

De Staatsman die aan het hoofd van het Departement van Finantien is, wordt voor eenen goeden Kok gehouden; en ongetwijfeld met reden. De staaltjes van het vernuft, waarmede hij gewoon is het *zedelijks gemelte* te streelen, liggen een' ieder gereedelijk in het gelicugen: en evenwel, het geen tot zijnen roem niet weinig toevoegt, draagt hij geen lang mes; dat is, hij laat er zich niets op voorstaan. De financiële maatregelen van 1814, die van het eerste, en die van het tweede syndikaat, volgen wel wat kort op elkanderen; maar het is niet twijfelachtig of de heer *Siv* heeft op drie onderscheidene tijden, wel verdiend van het Vaderland, of, om in den geest van het spreekwoord te blijven, hij heeft drie maal keurig aangeregt. Het is waar, de spijzen door hem opgedischt, verteren niet spoedig; want het kan tot in de volgende eeuw aanloopen, eer dat de eerste schotel door de maag is; en dat is nog een buitenkansje: want het was aangelegd op drie eeuwen. Maar dit neemt de verdiensten in het bereiden niet weg. Een boer zou zeggen: *die kost staat voor de ribben*.

Van het *Maania-Kemperiaansch* Wetboek, kan men in denzelfden zin zeggen, dat de tafel wel voorzien is, en uit eenige duizende schotels bestaat. Die heeren kan men dus ook al Koks noemen met lange messen; docht in eenen omgekeerden zin van het spreekwoord: want volgens hetzelfde hebben de lange messen het vermoeden tegen. Dat de heeren leden van de Staten-Generaal geen' smaak in die bereiding hebben gevonden, doet weinig ter zaak. *De gustibus non est disputandum*, geldt nimmer beter dan in de kokerij.

De heer *Repelaar*, schoon een Kok zonder mes, dat is, Minister zonder departement, pleeg zich in de keuken uitnemend wel te kwijten, op welke wijze men ook de spijzen wil bereid hebben. Meest echter munt hij uit in den *engelschen* trant, met *plumprading*, *beefsteaks* en *rostbeef*, schoon hij ook wel eens op zijn *fransch* gekookt heeft. De ex-Minister *Goldberg*, is thans zijn mes kwijt; maar heeft de reputatie van eenen goeden kok behouden, die hij aan het hoofd der patriotische *economis* verkregen had. Wij herinneren ons echter, dat hij eens eene schotel met mei-kevers opdischte, die niet best beviel.

De Baron *Pannestorter van der Saus*,
Vrijheer van *Lekkerkerk*.

A D V E R T E N T I E N .

VOORLOOPIGE BEKENDMAKING.

In de maand September aanstaande, staat geveild te worden: DE POLDER DE KRABBE, annex den eiland Rozenburg, tusschen Brielle en Maaslandsluis, groot ongeveer 700 gemeten schoon LAND: gelijk en hoog uit het water liggende, afgescheiden door slooten en greppen; zijnde ten jare 1806 bedijkt, hebbende door eene steene sluis de vrije uitwatering in de rivier de Maas; met al deszelfs Getimmerens, Woonhuizen, kapitale Schuur met vier dorschvloeren en vijf bergen, Timmerloots en Smederij.

Zullende tijd en plaats nader worden bekend gemaakt.

Als WONDERBARE, NATUURKUNDIGE BESCHOUWINGEN, is het Werk van Professor *SNIP* en v. *GESCHER*, over eene *Bezwangerde Baarmoeder*, waarin men alle de deelen voor oogen vindt gesteld; in vier groote Atlas-formaatplaten, met de Beschrijving, voor f 3 - 10 - : wordt afgeleverd te Amsterdam, bij L. VAN ES, in de Kalver-straat, als ook de wonderbare wederwerking van en op den Mensch, door de *Sijmpatie*, f 1 - 16 - :

De Boekhandelaar *W. BRAVE*, te Amsterdam, zal binnen kort een allerbelangrijkst Werk ter Pers leggen, dieneende om den Jood, uit het Oude Verbond, de Mozaïsche, Talmudische en Rabbijnsche Schriften te bewijzen, dat Jezus-Christus de ware Messias en Zaligmaker der Joden is; het getal der Inteckenen maar eenigzins toereikende zijnde. De Auteurs noodigt, intusschen, alle Christenen en vrienden van Godsdiens en Waarheid uit, om, ter uitbreiding en bevestiging van het Christendom, tot bekeering der Joden, daaraan behulpzaam te willen zijn.

Bij *J. W. C. DANCKELS*, op het Spui, het derde Huis van de Poten, O. No. 113, zijn te bekomen alle soorten van MINERALE WATEREN, in heele en halve Krukkjes, waar onder *Geinauer*, *Pijnmonts*, *Drieburger*, *Spa-* en *Pitterwater*, als mede *Pak-kisten* en *Manden*, in alle soorten, enz.

SCHIEDAM, den 17 Julij.

Genever, de 30 Virtels, zonder Fust 6¼ &

Amsterdamsche Proef 7¼ —

Zonder de Belasting.